

Ealáhus- ja kulturlávdegoddi

Čoahkkingirji 004/11

Ávjuvárgaaidnu 50, N-9730 Kárášjohka

Telefon +47 78 47 40 00

Telefaks +47 78 47 40 90

samediggi@samediggi.no

www.samediggi.no

Áigi: 28.-29.11.11
Báiki: Kárášjohka

Áššelistu

Saksnr.	Sakstittel
006/11	Cealkkámušat 2012 - 2013 boazodoallošiehtadussii
007/11	Duoji 2012 ealáhusšiehtadus – dohkkeheapmi

Sajis

Nubbinjodiheddji Geir Tommy Pedersen, Norgga sámiid riikkasearvi (NSR)
Lahttu Heidi P. Greiner Haaker, Bargiidbellodaga sámediggejoavku (Bb)
Lahttu Margit Eli Anti Oskal, Bargiidbellodaga sámediggejoavku (Bb)
Lahttu Inger Jørstad, Bargiidbellodaga sámediggejoavku (Bb)
Lahttu Inga-Lill Sundset, Bargiidbellodaga sámediggejoavku (Bb), searvvai lávdegottečoahkkimii
29.11. dii. 08.30
Lahttu Mathis Nilsen Eira, Norgga sámiid riikkasearvi (NSR)
Lahttu Randi A. Skum, Norgga sámiid riikkasearvi (NSR)
Lahttu Gunn-Britt Retter Norgga sámiid riikkasearvi /Sámeálbmotbellodat (NSR/Sáb)
Lahttu Per A. Bæhr, Johttisápmelaččaid listu (JsL)
Lahttu Olaf Eliassen, Árja
Lahttu Aud Marthinsen, Ovddádusbellodat

Virgelobit

Jodiheddji Toril Bakken Kåven, Nordkalottfolket (NKF)
Lahttu Knut Store, Bargiidbellodaga sámediggejoavku (Bb)

Hálddahusas

Čállin: Tove Anti

Gažaldat sámediggeráđđái/dievasčoahkkinjodihangoddái

Lávdegottis ledje gažaldagat sámediggeráđđái áššiguin 044/11 ja 047/11.

Sámediggeráđi lahttut Ellinor Jáma ja Marianne Balto vástidideiga gažaldagaide.

EKL 006/11: Árvalusat 2012 - 2013 boazodoallošiehtadussii

Ealáhus- ja kulturlávdegotti árvalus:

Álgu

Áššis lea sáhka daid árvalusain boazodoallošiehtadussii mat galget gustot 1.7. 2012 rájes doallojahkái 2012-13. Čađahuvvojit jahkásaš boazodoallošiehtadallamat gaskal Norgga Boazosápmelaččaid Riikkasearvvi/NBR ja Stáhta, Eanadoallo- ja biebmodepartemeantta (EBD) bokte. Boazodoalu válđošiehtadusa § 4 ja Sámedikki boazopolitihkalaš mihttomearit leat vuodđun Sámedikki rollii jahkásaš boazodoallošiehtadallamiin.

Sámediggeráđđi ovddida daid árvalusaid Sámedikki dievasčoahkkimis, mat meannuduvvojit čakčat. Dasto ovddiduvvojit árvalusat NBR:ii sierra čoahkkimis skábmamánus/juovlamánus. EBD politihkalaš njunušgoddi oažžu árvalusaid maŋŋá čoahkkima NBR:in. Čoahkkimis EBD:in ii leat konsultašuvdnastáhtus ja Sámedikkis lea dárkojeaddjistáhtus šiehtadallamiin.

Šiehtadallama vuodđodokumeanta lea boazodoalu ollislašrehketdoallu, ja rehketoalu ovddideapmi skábmamánus lea dábálaččat boazodoallošiehtadallamiid álgaheapmi. Šiehtadallamat dáhphuvvet skábmamánus guovvamánu rádjai ja Stuorradiggi meannuda šiehtadusa miessemánus. Dalle bohtá šiehtadus fápmui.

Evttohusat

Evttohus 1

Forslag 1

Evttohus Bargiidbellodaga (Bb) lahtuin Heidi P. Greiner Haaker, Margit Eli Oskal Anti, Inger Jørstad ja Inga-Lill Sundset, Norgga sámiiid riikkasearvvi (NSR) lahtuin Geir Tommy Pedersen, Mathis Nilsen Eira ja Randi A. Skum, Norgga sámiiid riikkasearvvi/Sámeálbmotbellodaga (NSR/SáB) lahtuin Gunn-Britt Retter, Arjia Olaf Eliassen ja Jobttisápmelaččaid listtu (J&L) lahtus Per A. Bæbr:

1. ”Ovttasbargu ja konsultašuvnnat departemeanttain boazodoallopolitihka ja hálddašeami birra” vuolde

Ođđa kuvlačuoggát:

- Sámediggi bivdá šiehtadalliid čielggadit duhtada go dálá šiehtadallanortnet válđošiehtadusa áigumušaid
- Sámediggi bivdá ahte várrejuvvojit ruđat sierra prošehtii masa Sámediggi, NBR ja departemeanta konkretiserejit guoddevašvuodadoahpaga
- Sámediggi bivdá ahte várrejuvvojit ruđat nu ahte boazodoalus lea vejolašvuohta čađahit konsultašuvnnaid

2. ”Šiehtadusa váikkuhangaskaoapmeortnegat” vuolde:

Ođđa maŋimus cealkka, 4. oasis ja ođđa kuvlačuoggát:

Sámediggi oaiivvilda ahte ekonomalaš rámma ferte lasihuvvot, čuovvovaš ákkaid vuodul:

- Haddegahččan boazodoalus mii oktiibuot dagahii ahte boazodoalu sisaboadut njidje, ferte buhtaduvvot. Seamma láhkai ferte dahkkojuvvot daid doarjjamassimiid ektui maid uhcit sisaboadut dagahedje.
- Dasa lassin bivdit ahte ollislaš rámma lasihuvvo haddegoargnuma ja goluid geažil amas ekonomalaš gaska servodahkii muđui lassánit.

5. teakstaoassi: Mañimus cealkka sihkkojuvvo.

3. Lasáhus mañimus teakstaoassái čuoggá Boazodoallošiehtadus 2012/13 vuolde

"....., geahča eanalága §1 ja kap IV § 9".

4. Lasáhus "Rekrutteren" vuolde:

Mañjá mañimus teakstaoasi:

Sámediggi bivdá ahte álggahandoarjjaortnet daid nuoraid várás mat leat vuolled 35 jagi, maddái gustojit odđáálggahuvvon siidaosiide.

Mañimus teakstaoassi sirdojuvvo kuvlačuoggáid bajábeallái. Vuosttaš kuvlačuokkis rievdaduvvo dánin:

- Sámediggi ávžžuha ahte fágareiveortnet jotkojuvvo.

Odđá kuvlačuoggát lasihuvvojit:

- Ferte sihkkarastit buriid buolvasirdimiid mealgat sturát ekonomalaš ortengiiguin mat dahket heaittiheami geasuheaddjin.
- Buohhtalas rekrutterenoasis galget leat seamma ekonomalaš ortnegat go siidaoasis.

5. Lasáhus čuoggá "Orohatdoarjja" vuolde, mañjá mañimus teakstaoasi:

Doarjagiin orohagaide ferte leat mielde gealbudandoaibmabijut orohagaide várás, mii lea áibbas dárbbalažžan dasa ahte orohagat sáhttet áimmahuššat iežase boazoguohtunareáldaid.

Sámediggi evttoha ahte orohatdoarjaga galgá sáhttit juohkit mángga oassái mat fuolahit orohaga ovddasvástádusa siiddain ja siidaosiin - fásta oassi ja submi mii rievdá orohaga siidaosiid vuodul.

Nubbi sáhtta čadnojuvvo boazodoalu bargui areálasuodjalemiin. Dan sáhtta meroštalla ná:

Okta oassi rehkenastojuvvo orohaga areálasturrodaga vuodul (buot jagiáiggiid guohtumat)

Okta oassi rehkenastojuvvo daid gielddaid logu vuodul gos orohaga jagiáiggiid guohtumat leat

Okta oassi rehkenastojuvvo daid fylkkagielddaid logu vuodul gos orohaga jagiáiggiid guohtumat leat

6. Nubbi mañimus kuvlačuokkis teakstaoasi "Orohatdoarjja" sihkkojuvvo.

7. Teakstaoasi "Miessedoarjja" sadjá bohtá:

Miessenjuovvandoarjja

2010 siehtadallamiin mearridedje siehtadallit lasihit miessenjuovvandoarjag 50 ruvnnus 250 ruvnnu rádjai. Miessenjuovvandoarjja lea hui deatalaš go eanaš boazoeaiggádat njuvvet eanemusat misiid.

- Sámediggi oaivvilda ahte miessenjuovvandoarjja ferte lasihuvvo vai njuovvan movttiidahttojuvvo
- Boraspirevaháigiid geažil ásaheavvuo molssaevttolaš doarjja daid njuovvojuvvon bohccuid logu vuodul, mat lágiduvvojit njuovahahkii. Ortnet galgá gustot olles Norgii. Boazoeaiggádiin galgá leat válljenmunni mearridit guđe doarjjaortnegat heivejit sidjiide buoremusat.

-

8. Boraspireset. Ođđa mañimus cealkka 3. kuvlačuoggá vuolde:

- Dán oktavuodas áigu Sámediggi leat mielde čuovvoleamen boraspiresoabaheami.

Rievdadus, vuosttaš ja nubbi cealkagat rievdaduvvojit ná:

Sámedikki oaidnu lea ahte boazodoallu rahčá stuorra vahágiiguin boraspiriid geažil buot orohagain.

9. Divadat boazodoalus

Ođđa čuoggát:

- Sámediggi vuordá ahte iešguđetge departemeanttat gávnnahtit bistevaš ortnega.
- Dassážiigo ovttáárvosaš divatráđđenvuohki boahhtá, de gáibidit buhttema divadiid ovddas

-

10. Beaggin

Ođđa mañimus čuokkis:

- Ferte oažžut johtui barggu nannet bohccobierggu kvalitehtagálvun buot dásiin buvttadeamis.

Ođđa 2. cealkka nuppi teakstaoasis:

Sámedikki mielas lea hui dehálaš nannet Sámedikki beaggima.

11. Lasáhus teakstaoassái Márkanlávdegoddi, bajilčála 1. teakstaoasi mañña:

ÁHP-Boazu:

Gealbudeapmi vuovdaleamis ja gávppašeamis

12. Čuoggá ”Klassifiseren” vuolde, goalmát cealkagii lasihuvvošii ”Hedmárku”.

Ođđa mañimus kuvlačuokkis:

- Sámediggi oaivvilda ahte klassifiserema ferte dahkkojuvvot bealátkeahtá.
- Smávvilnjuovvan

Sámediggi oaivvilda ahte lea deatlaš ahte sihke stuorra ja smávva njuovahagat váldojuvvojit vuhtii vai šaddá mánggabealat njuovvanstruktuvra mii lea ávkin sihke buvttadeaddjái, njuovahagaide ja márkani.

Sámediggi oaivvilda ahte berre addojuvvot vejolašvuohta siidaosiide njuovvat eanet bohccuid go dálá 10 almmá veterineara dohkkehemiin. Deatlaš ággan dasa lea ahte boazoeaiggádat dákkár ortnega bokte sáhtášedje fuolahit báikkálaš gávpejoru.

- 13. Boazologu heiveheapmi:
- Lága áigumuš lasihit iešstivrema ferte biddjojuvvot vuodđun go ealáhusa lobálašvuohta mearriduvvo.

14. Doallonjuolggadusat:

Kuvlačuokkis rievdaduvvo ná:

- Sámediggi rávve departemeantta jođáneamos lági mielde čilget boazodollui mo doallonjuolggadusat galget čuovvoluvvot ja mo ránggáštusat galget geavahuvvot.

Forslag 2

Evttohus Ovddádusbellodagas Aud Marthinsen

Boahťa sámediggeráđi evttohusa sadjái:

Sámediggi oaivvilda ahte lea prinsihpalaččat eahpidahtti go eankil ealáhusat šiehtadallet iežaset rámmaeavttuid njuolgga stáhtain ja sohpet šiehtadusaid main leat stuorra ekonomalaš váikkuhusat olggobealde dábalaš bušeahttameannudeami.

Sámediggi oaivvilda ahte jahkásaš mearráduusat ovdamearkka dihtii boazodoalu ja eanadoalu rámmaeavttuid birra ii leat bálkášiehtadallan, muhto daid vejolašvuođaid mearrideapmi mat sáhttet addit sisaboađuid. Das bivdojuvvo ráđđehus muddet boazodoallošiehtadus áigodaga bidjama gustot kaleanddarjahkái, ja ahte šiehtadallamat šaddet oassin bušeahttaproseassas.

Boazodoallu lea deatalaš ealáhus ollu guovlluin Norggas. Sámediggái lea deatalaš ahte boazodoalus leat buorit rámmaeavttut iežaset doibmii ja ovdáneapmái, seammás go guoddevaš resursaávkkestallan fuolahuvvo.

Dattetge árvvusadnojuvvo ahte Norgga Boazosápmelaččaid Riikkasearvi lea stáhta vuostebealli boazodoallošiehtadallamiin, ja mii oaivvildit danne ahte prinsihpalaččat ii berre Sámediggi leat gulaskuddanásahussan.

Sámediggi háliida liikká ovddidit árvalusa boazodoallošiehtadussii:

Mañimus logijagis lea boazolohku Finnmárkkus lassánan mealgadit. Boazolohku guoskevaš guovlluin ferte uhciduvvot mealgadit vai dávista daidda guohtumiidda mat gávdnojit nu ahte sáhtta fuolahit guoddevaš resursaávkkestallama. Sámediggi bidjá vuodđun ahte 2012/2013 boazodoallošiehtadusa eavttut ja áigumuš ferte leat láchit eanet njuovvamiidda Finnmárkku boazoguohtunguovlluin, dainna áigumušain ahte uhcidit boazologu.

Biddjojuvvojit gáibáduusat buvttadanmunnái, dinenvejolašvuhtii ja gollobeaktivuhtii boazodoalus. Dán oktavuodas lea deatalaš buoret ávkki atnit árvoháhkkanvejolašvuođas. Okta váikkuhangaskaomiin lea boazodoalu árvoháhkkanprográmma. Daid resurssain mat Innovašuvdna Norggas leat, sihke gealbudeapmái, fitnodatvuodđudeapmái, fitnodatovddidanprográmmaide, hábmemii ja vuovdaleapmái, ferte buoret ávkki atnit sihke boazodoalu ektui ja boazodollui guoskevaš ealáhusaid ektui. Das ferte atnit eanet ávkki, seammás go fierpmádatbargu iešguđet oassálastiid ja eará ealáhusaid gaskkas ferte nannejuvvot.

Boraspiredilli

Boazodoallu gillá lassáneami boraspiremáddodagaid geažil. Dát lea áittan ealáhussii, ja danne ferte láchit dasa ahte báhčit eanet boraspiriid boazodoalloguovlluin. Boazodollui gal álo čuoheá boraspirevátisvuohta geahča Stuorradikki mearrádusa boraspiremáddodagaid birra, danne ferte geahččalit boraspiriid čivgansajiid ásahit guhkás eret boazodollui deatalaš guovlluid. Dakkár hálddašanortnet berre ásahuvvot bastevaš ortnegin ahte báhčit boraspiriid mat vahágahttet ealáhusa.

Lávdegotti ráva

Lávdegottis eai leat eanet mearkkašumit dahje evttohusat ja rávve Sámedikki mearridit čuoovvovačča:

Sámediggi doarju muđui sámediggeráđi árvalusevttohusa.

EKL 007/11: Duoji 2012 ealáhusšiehtadus – dohkkeheapmi

Ealáhus- ja kulturlávdegotti árvalus:

Álggahus

Sámediggi vuolláičálii Riikaservviin Sámiid duodji ja Duojáriid ealáhusservviin duodjeealáhusa válđošiehtadusa njukčamánu 29. b. 2005. Dan vuodul šiehtadallá Sámediggi jahkásaš ealáhusšiehtadusaid duodjeorganisašuvnnaiguin maid Sámediggi galgá dohkkehit.

Lávdegoddi meannuda 15.09.2011 beaiváduvvon šiehtadusa.

Evttohus

Emtobus Bargiðbellodaga (Bb) lahtuin Heidi P. Greiner Haaker, Margit Eli Oskal Anti, Inger Jørstad ja Inga-Lill Sundset, Norgga sámiid riikasearvvi (NSR) lahtui Geir Tommy Pedersen, Mathis Nilsen Eira ja Randi A. Skum, Norgga sámiid riikasearvvi/ Sámeálbmotbellodaga (NSR/ SáB) lahtuin Gunn-Britt Retter, Árvja Olaf Eliassen, Jobttisápmelaččaid listtu (JsL) lahtus Per A. Bøhr ja Ovddádusbellodaga lahtus Aud Marthinsen:

Ođđa maŋemus teakstabihtta Sámediggeráđi mearrádusárvalussii:

Dievasčoahkkin addá Sámediggeráđđái vuoigatvuoda rievdadit duodjeealáhusa válđošiehtadusa fágálávdegotti čoahkádusa ektui. Stuorat organisatuvrralaš rievdadusat fertejit ovddiduvvot dievasčoahkkimii.

Lávdegotti ráva

Lávdegottis eai leat eanet mearkašumit dahje evttohusat ja rávve Sámedikki mearridit čuovvovačča:

Sámediggi doarju muđui sámediggeráđi árvalusevttohusa.

Vuolláičállit leat lohkan čoahkkinbeavdegirjji ja leat gávnnanan ahte čoahkkingirjái fievrriduovvon mearráduusat leat nu mo Ealáhus- ja kulturlávdegoddi lea mearridan.

Karášjohka, 29.11.11

Ealáhus- ja kulturlávdegoddi

Geir Tommy Pedersen
lávdegotti jođiheaddji

Inga-Lill Sundset
áššejođiheaddji

Randi A. Skum
áššejođiheaddji